

Ungdomsarbetslöshet

Finlandssvenska stödåtgärder i huvudstadsregionen

Charlotta Varis

Examensarbete
Det sociala området
2012

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	3486
Författare:	Charlotta Varis
Arbetets namn:	Ungdomsarbetslöshet – Finlandssvenska stödåtgärder i huvudstadsregionen
Handledare (Arcada):	Carina Kiukas
Uppdragsgivare:	
<p>Sammandrag:</p> <p>Examensarbetet är en kvalitativ undersökning och syftet var att kartlägga hur man når och hjälper finlandssvenska ungdomar som blivit utan arbetsplats eller studieplats i huvudstadsregionen. Den teoretiska referensramen bestod av socialpedagogik, empowerment samt teorier om ungdomstiden och arbetslöshet. Undersökningen tar också del av tidigare forskning inom ämnet. Frågeställningarna var följande: 1. Hur jobbar man på ungdomsverkstaden Sveps? 2. Hurdana utmaningar uppstår det då man vill nå de unga vuxna som är arbetslösa eller utan studieplats? 3. Hur når man de unga som inte har studieplats eller arbetsplats. Som datainsamlingsmetod användes intervjuer. Intervjuerna skedde på Sveps ungdomsverkstad och i intervjun medverkade 4 personer från Sveps personal. I resultaten framgick det att arbetet på Sveps ungdomsverkstad är både givande och utmanande. Givande var att få stöda och handleda unga vuxna i olika frågor omkring arbete, studier, hälsa och välmående. Utmaningarna bestod bland annat av att kunna kartlägga olika behov hos unga vuxna. Ett avgörande begrepp i resultatet var samarbete. Ett bra samarbete med bland annat elevvårdsteam, skolor och socialarbetare upplevs guld värt enligt Sveps.</p>	
Nyckelord:	Empowerment, socialpedagogik, arbetslöshet, unga vuxna
Sidantal:	47
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social Services
Identification number:	3486
Author:	Charlotta Varis
Title:	Unemployment among young people. Swedish speaking finnish services in capital area.
Supervisor (Arcada):	Carina Kiukas
Commissioned by:	
<p>Abstract:</p> <p>The thesis is a qualitative inquiry with the purpose of mapping support efforts for Swedish speaking Finns in the capitol area of Finland. The study focused on young adults either unemployed or without a place of study. The theoretical framework of the study was composed of social teaching practices, empowerment training as well as other supporting theories concerning young adulthood and unemployment. The study also focuses on earlier research done on the matter. The research questions were as follows: What are the work practices at the youth counseling workshop Sveps? What kind of challenges arise when trying to reach out to young adults without employment or place of study? How does one go about reaching out to young adults without employment or place of study? Data was gathered through personal interviews, which took place at the youth counseling workshop Sveps and a total of 4 interviews were conducted with the staff at Sveps. The resulting conclusions were that the everyday work at Sveps is both giving and challenging. The I was considered positively giving for the staff to be able to support and tutor young adults in questions regarding employment and studies as well as personal health and well-being. The challenges were found in properly mapping the different needs of young adults. A crucial term was considered cooperation. Cooperation among student counseling teams, schools and social workers is considered extremely necessary.</p>	
Keywords:	Social pedagogy, Empowerment, Unemployment, Youth adults
Number of pages:	47
Language:	Swedish

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	6
1.1	Bakgrund	7
1.2	Syfte och frågeställningar	9
1.3	Avgränsning.....	9
2	UNGDOMSVERKSTADEN SVEPS.....	10
2.1	Uppsökande verksamhet.....	10
2.2	Startträning	11
2.3	Arbetssträning	11
2.4	Jobbcoach och ledområdet	12
3	TIDIGARE FORSKNING	13
3.1	Litteratursökning och tidigare forskning.....	13
3.2	Sammanfattning av tidigare forskning.....	15
4	TEORETISK REFERENSAM.....	16
4.1	Socialpedagogik	16
4.2	Empowerment	17
4.3	Arbetslöshet.....	18
4.4	Ungdomstiden – Identitetssökande.....	19
5	GENOMFÖRANDET AV STUDIEN	22
5.1	Val av metod.....	22
5.2	Kvalitativa intervjuer	22
5.3	Val av informanterna och genomförandet	24
5.4	Analys av innehåll.....	25
5.5	Etiska aspekter och validitet.....	26
6	RESULTATREDOVISNING.....	27
6.1	Utmaningar med att hitta och få arbete	27
6.1.1	<i>Faktorer som kan leda till att man blir lättare utanför arbetslivet .....</i>	<i>27</i>
6.1.2	<i>Viktigt att ha rutiner och att kunna anpassa sig .....</i>	<i>28</i>
6.2	Hur når man unga som är arbetslösa eller utan studieplats?	29
6.3	Arbetet på Sveps ungdomsverkstad	30
6.3.1	<i>Behov och finansiering.....</i>	<i>30</i>
6.3.2	<i>Gruppverksamhet Non-stop .....</i>	<i>30</i>

6.3.3	<i>Låg tröskel – Gruppverksamhet .....</i>	31
6.3.4	<i>Uppsökande verksamhet.....</i>	31
6.3.5	<i>Ledområdet och jobbcoach verksamheten .....</i>	32
6.4	Utmaningar som arbete på Sveps medför	33
7	ANALYS OCH TOLKNING AV RESULTATET	34
7.1	Arbetet på Sveps ungdomsverkstad	34
7.2	Utmaningar som uppstår med att nå unga arbetslösa	36
7.3	Hur når man de unga som är arbetslösa.....	37
8	DISKUSSION	39
8.1	Resultatdiskussion.....	39
8.2	Reliabilitet, validitet och metodval	40
8.3	Undersökningens arbetslivsrelevans och tips till fortsatt forskning	41
	KÄLLFÖRTECKNING.....	43
	Bilaga 1 Intervjuguide	45
	Bilaga 2 Informationsbrev.....	46
	Bilaga 3 Formulär för informerat samtycke	47

1 INLEDNING

Arbetslöshetsprocenten bland unga i Finland har stigit under de senaste åren. Ungdomsarbetslösheten berör dock inte bara Finland utan runtom i världen talas det om unga utan arbete. Det är beräknat att det i Finland finns ungefär 50 000 ungdomar i åldern 15-29 som är arbetslösa eller inte går i skolan. Unga som saknar utbildning bli lättare hemma, marginaliserar sig och tappar livslusten.

I en huvudartikel utgiven av Helsingin Sanomat den 15.8.2012 diskuteras det om hur unga blir tidigt dömda till fattigdomen om de blir utan arbete eller utbildning i ett tidigt skede. Artikeln fortsätter att påpeka att det varje lyfts arbetslöshetspension av 4 nya unga. Förra året (år 2011) erhöll nästan 1600 personer under 30 på arbetslöshetspension på grund av mentala problem eller beteendestörning. Av dem blev 500 diagnostiserade med depression. Det finns ingen egentlig orsak till varför tillväxten stigit. Samtidigt har mentala problemen bland hela befolkningen ändå inte stigit. Det hårda arbetstempot som finns på många arbetsplatser förklarar inte heller de ungas depression eftersom många av de unga som är pensionerade har inte haft något sådant jobb som skulle intjäna arbetspension. Så många av dem som erhöll arbetslöshetspension lever endast på folkpensionen vilket betyder att de lever på en väldigt liten inkomst. (Helsingin Sanomat 2012)

När man mister de bästa arbetsåren så blir pensionen resten av livet väldigt minimal. När samhället mister den ungas arbetsinsats så mister man samtidigt skatteintäkter. En 30 årigs förlorad arbetsinsats kan räknas att gå ända upp till 1.5 miljoner euro, alltså i sin helhet talar vi redan om miljarder. Personerna som började grundskolan under 90-talets lågkonjunktur är nu 20-30 åringar. Då sparade skolorna, man skar ner på specialundervisning, stödundervisning, man la ner familjerådgivningar och man skar ner på mentalvården bland barn och unga. Statistiken inom arbetslöshetspensionen berättar oss att nu betalar vi det som vi tidigare sparade på. (Helsingin Sanomat 15.8.2012)

Ungdomsarbetslöshet är med andra ord ett väldigt aktuellt ämne som berör hela landet och framför allt berör det vår framtid, vårt välmående och vår ekonomi. Denna undersökning fokuserar på vad det är som gör att procenten bland unga arbetslösa är så hög som den är i dagens läge.

Dessutom ämnar undersökningen att kartlägga vilka resurser som det finns för att stöda arbetslösa unga vuxna. En fråga som undersökningen också ämnar besvara är om det över huvudtaget finns tillräckligt med utbildningsmöjligheter att erbjuda.

1.1 Bakgrund

Ungdomsarbetslöshet har på senaste tiden varit ett aktuellt ämne som vi ofta får läsa om i nyheter och i dagstidningar. Bland annat i Hufvudstadsbladet som utkom den 2 februari 2012 fanns det en artikel som hette ”Tusentals unga osynliga”. Artikeln berättar om hur oroväckande det är då så många unga faller bort från systemet då de inte har en arbetsplats eller en studieplats. De unga som väcker största oron är de som blivit omhändertagna under tonårstiden. Då dessa barn fyller 18 år blir det alltför ofta utan bostad och samtidigt minskar myndigheternas ansvar över dem. Till exempel bland pojkar som varit omhändertagna under tonårstiden är en fjärdedel arbetslösa då de är mellan 23-24 år gamla. De nämner också i artikeln att en annan fjärdedel syns överhuvudtaget inte alls, så deras situation kan vara ännu sämre. (Hufvudstadsbladet 2.2.2012)

Enligt statistikcentralen var arbetslöshetsprocenten år 2011 bland ungdomar 20,1 % och år 2010 var den 21,4 %, det vill säga arbetslösheten har sjunkit med 1,3 %. Men generellt sett är ungdomsarbetslösheten ändå högre än vad den har varit på 2000-talets bästa år, det vill säga år 2007 och 2008 då ungdomsarbetslösheten var 16,5 %. I hela landet var arbetslöshetsprocenten år 2011 7,8 % vilket är 0,6 % mindre än år 2010. Statistikcentralen uppger också att det uppkommer mera arbetslöshet bland män än kvinnor. (Statistikcentralen 2012)

För att förebygga social isolering och psykisk ohälsa skall man i god tid få tag på ungdomar som varken har studieplats eller arbetsplats. Arbetslöshet påverkar samhället både på individ samt samhällsnivå. Det finns unga som behöver stöd och hjälp för att komma vidare efter grundskolan. Det finns många faktorer som kan leda till att man inte fortsätter jobba eller studera efter grundskolan. Det kan till exempel vara att man genomgår någon kris och inte har intresse eller motivation att arbeta eller gå i skola, eller att man inte vet vad man vill eller så kan det bero på att man inte vet hur och när man söker sig vidare.

Men vad är det som gör det värt att arbeta? Är det bara lönen? Det finns massor med positiva följder som arbete medför. När man har en arbetsplats så känner man tillhörighet till en grupp vilket skapar gemenskap.

Vi får nya erfarenheter genom arbete och vi lär oss självdisciplin och får en bättre tidsuppfattning. Via arbetet lär vi oss också att ta ansvar, komma överens med olika personer, beakta andras behov och så lär vi oss att hushålla med ekonomin. (Aaltonen 2003:97)

I Finlands regeringsprogram står det bland annat om unga vuxna och om målsättningar som regeringen lovat att stå för. Regeringen lovar mera arbetsplatser och studieplatser. Så jag fann det aktuellt i denna undersökning att titta vad som står i Finlands regeringsprogram om ungdomar och arbetslöshet. Regeringsprogrammet är en verksamhetsplan som fått sitt godkännande av de som påverkar inom regeringen. I regeringsprogrammet finns de viktigaste handlingsområden som regeringen har och huvudpunkter som man lovat jobba för. Dessa är motarbetning av fattigdom, ojämlikhet, utslagning, att stadga den offentliga ekonomin, att förstärka en hållbar ekonomisk tillväxt, att ha en meningsfull aktivitet och att ha en konkurrenskraft. Statsministern Jyrki Katainen talar också om att samhället skall satsa på småbarnsfostran och de unga. Jobb ger välfärd och att ha ett arbete är det bästa sättet att uppnå en social trygghet. För att det skall finnas kompetens och kreativitet hos dem som arbetar så måste det finnas ett välfungerande utbildningssystem. Detta strävar regeringen att uppnå genom att utbildning, forskning och kompetens får tillräckligt med finansiering. Med tanke på de som är arbetslösa skall man så snabbt som möjligt ta itu med problemet, det vill säga att upprätthålla de arbetslösas arbetsförmåga och ha en så snabb som möjlig tillbakagång till jobbet. (Statsrådet: 2011:7-9)

Alla som avklarar grundskolan skall ha en plats i gymnasium, yrkesläroanstalt, läroavtalsbildning, verkstad, inom rehabilitering eller på något annat håll. De som avklarar grundskolan och inte har en examen har ett privilegium att antas först vid antagningen till andra stadiet. Före utgången av detta årtionde är målet att 90 % av 20-24 åringarna skall ha en examen efter grundskolan. Samhället skall kunna försäkra att det finns arbete, praktikplats, studieplats, ungdomsverkstadsplats eller rehabiliteringsplats åt alla under 25 år och nyutexaminerande under 30 år. Detta skall ske inom 3 månader efter det att man blivit arbetslös. (Statsrådet 2011: 35-36)

Man kommer att utvidga utbildning och läroavtalsbildning med inriktning på unga och man kommer att utveckla handlingar som mera effektivt leder unga in i arbetslivet. Inom läroavtalsbildning skall små och medelstora företag ges större chans att rekrytera unga. Inom uppsökande ungdomsarbete skall man utöka arbete så att det blir riksomfattande och verkstadsverksamheten för unga skall förbättras. (Statsrådet 2011: 50-51)

1.2 Syfte och frågeställningar

Mitt syfte med denna undersökning är att undersöka hur man når och hjälper ungdomar som blivit utan studieplats eller arbetsplats. För att uppnå detta syfte ställer undersökningen tre stycken forskningsfrågor.

1. Hur jobbar man på ungdomsverkstaden Sveps?
2. Hurdana utmaningar uppstår det då man vill nå de unga vuxna som är arbetslösa eller utan studieplats?
3. Hur når man de unga som inte har studieplats eller arbetsplats?

1.3 Avgränsning

Avgränsar mitt ämne genom att inrikta mig på Sveps ungdomsverkstad och finlands-svenska ungdomar i åldern 16-29 år som är bosatta i huvudstadsregionen. Koncentrerar mig på personalens synpunkter när det gäller intervjuer. Jag vill undersöka vad Sveps anser att man borde göra och vad Sveps gör för att minska på arbetslösheten bland unga. Jag vill också veta om personalen på Sveps tycker att det görs tillräckligt för att förebygga arbetslöshet och social isolering och om det finns tillräckligt med stöd från samhället. (Utbildningsmöjligheter osv.)

Jag anser att som blivande socionom och i synnerhet om man jobbar med unga är det viktigt att man är medveten om olika faktorer som kan leda till arbetslöshet hos unga vuxna och vad arbetslöshet orsaka hos den unga med tanke på den psykiska hälsan.

2 UNGDOMSVERKSTADEN SVEPS

Sveps är den enda svenskspråkiga ungdomsverkstaden i huvudstadsregionen. Sveps grundades år 1996 med namnet Svenska produktionsskolan. Verksamhetsområden är Helsingfors, Vanda, Kyrkslätt, Esbo och Grankulla. Sveps upprätthålls av dessa städer samt Svenska studiecentralen och privata fonder. (Sveps 2012)

Sveps riktar sig till ungdomar i åldern 16-29 år, i undantag också 30 åringar. Sveps handleder ungdomar att söka utbildning, arbetsplats, praktikplats eller annan meningsfull sysselsättning. Sveps målsättning är att förbättra svensktalande ungdomars möjligheter till studier och arbete och att hjälpa vid studietrötthet samt att förbättra den ungas välbefinnande. Förut jobbade man på Sveps med färdiga kurser som ungdomarna fick delta i. I dagens läge jobbar man med de individuella behoven och kartlägger varje persons situation. (Sveps 2012)

Personalen består av en verksamhetsledare, en koordinator, en individuell handledare, två arbetstränare, två sociala tränare, en koordinator för uppsökande verksamhet och en jobbcoach. Personalen jobbar inom följande verksamheter; uppsökande ungdomsarbete, startträning, arbetsträning och ledområdet. (Sveps 2012) Dessa delområden kommer att diskuteras mera genomgående i de följande kapitlen.

2.1 Uppsökande verksamhet

Den uppsökande verksamheten inleddes på hösten år 2008. Inom uppsökande arbete jobbar man med de unga som är utan arbetsplats, har avbrutna studier eller är utan studieplats. Den unga får själv välja om han eller hon vill ta emot hjälp och stöd. Målsättningen är att först hitta rätt sorts stöd och sedan fundera ut en eventuell utbildning eller praktikplats. Den unga får hjälp med att söka sig till någon skola eller att hitta arbete. De får också hjälp med att ansöka om bidrag som de har rätt till. (Sveps 2012)

2.2 Startträning

Startträningen är en lågröskelverksamhet som är uppbyggd för unga som behöver stöd i en längre tid. En individuell plan utvecklad för var och en av de unga men träningen ordnas i grupp där man tränar bland annat sociala färdigheter. I gruppen diskuterar man om olika ämnen som till exempel hemskötsel, om den psykiska och fysiska hälsan, relationer och självförtroende. Man övar också vardagsrutiner, dygnsrytm och man strävar efter att hitta en balans i livet. Målet med startträningen är att hitta en studieplats eller någon annan meningsfull aktivitet för den unga. Startträningen fick sin början på Sveps år 2011. (Sveps 2012)

2.3 Arbetsträning

Arbetsträningen är en del av Nonstop verksamheten och Nonstop verksamheten innebär individuell handledning, arbetssökning och planering av studier. Via denna verkstad lär man sig genom att göra saker, "Learning by Doing". Verkstaden är en hel-dagsverksamhet. Iden går ut på att Sveps har tio platser vid denna verkstad och när en praktikant går vidare så får en annan komma in genast. Därifrån härstammar namnet Nonstop. Man börjar med att varje praktikant gör en egen arbetsplan. Man arbetar 5 dagar i veckan och Nonstop har även som målsättning att varje vecka göra besök på arbetsplatser, studieplatser och praktikplatser. Också andra platser besöks som till exempel svenska socialservicebyrån. I verkstaden arbetar man med grafisk design. Praktikanterna gör egna portfolier där de samlar ihop de arbeten de gjort. Arbeten kan vara till exempel logon, visitkort eller webbsidor. Praktikanterna erbjuds också individuell handledning. I handledningen kan de bland annat få hjälp med frågor och funderingar angående sin hälsa, ekonomi eller boende. Handledaren har ett brett samarbete bland annat med arbetsbyråer, näringsbyråer, socialbyråer och studiehandledare. Tillsammans med dem så försöker man hitta en bra grund för att kunna söka sig vidare till skola, praktik eller arbetsplats. (Sveps 2012)

2.4 Jobbcoach och ledområdet

Jobbcoachen hjälper med att söka arbete eller praktikplats. Jobbcoachen ger handledning angående jobbansökningar, intervjuteknik och i att hitta jobb och jobbcoachen har ett nära samarbete med den uppsökande verksamheten. Jobbcoachens huvudsakliga uppgift är att kartlägga arbets- samt praktikplatser för praktikanterna (Sveps 2012). Efter att en praktikant avslutat sin praktikperiod på Sveps så flyttas hon eller han till ledområdet. I ledområdet följer man med före detta praktikanten i tre års tid. Vid behov kan man också få handledning när man befinner sig i ledområdet. (Sveps 2012)

3 TIDIGARE FORSKNING

Ungdomsarbetslöshet är inte något nytt problem i vårt samhälle. Arbetslösheten bland unga har varit positivare på 2000-talet men vi behöver bara titta tillbaka till början på 1990 talet då arbetslöshetsprocenten bland unga var stor. Ruotsalainen (Ruotsalainen 1998:53) anser att de som drabbas störst under lågkonjunktur är ungdomar och långtidsarbetslösa. När landet drabbas av en lågkonjunktur så stiger ofta ungdomsarbetslöshetsprocenten i genomsnitt snabbare. Så det är aktuellt i denna undersökning att också beakta vad som undersökt tidigare inom ungdomsarbetslöshet.

3.1 Litteratursökning och tidigare sökning

När jag sökte bland tidigare forskning inom ämnet stötte jag på intressanta artiklar. Jag valde att medföra fyra forskningar i mitt examensarbete. Orsaken till varför jag tyckte att dessa artiklar var intressanta och aktuella var för det första innehållet och för det andra var alla artiklar skrivna inom de senaste 5 åren.

En av artiklarna som används i denna undersökning fokuserar sig på ungdomar som påverkades av lågkonjunkturen på 1990-talet. Den andra artikeln fokuserar på marginaliserade ungdomar på 2000-talet. Den tredje artikeln fokuserar på hur ungdomsarbetslösheten påverkar ungdomar i olika länder och hur man reagerar på ungdomsarbetslöshet i de olika länderna. Den fjärde artikeln handlar om ungdomsarbetslöshet och marginalisering. Allmänt handlar alla artiklar om ungdomsarbetslöshet och om hur arbetslöshet påverkar den unga människan. Två av dem är skrivna på engelska, en på svenska och en på finska. Två av forskningarna är utgivna år 2009 och de två andra forskningarna är utgivna år 2009 och år 2012.

En av artiklarna är en studie om långvarig arbetslöshet och socialbidragstagande bland unga vuxna. Artikeln är hittad i Nelliportalen under databasen Helka med sökorden ungdomar och arbetslöshet. Avhandlingen är skriven av Anna Angelin år 2009. Angelin har studerat på Lunds universitet på socialhögskolan. Studien berättar om unga som föddes i Sverige på slutet av 1970 talet och påverkades av lågkonjunkturen i början på 1990 talet. Studien går in på ungdomarnas liv i början på 1990 talet. Dessa ungdomar skulle precis komma in i arbetslivet men eftersom det var lågkonjunktur så var det

många unga som blev utan arbetslösa. Femton år senare var det fortfarande många som var arbetslösa och levde på socialbidrag. Angelins avhandling beskriver hur unga påverkas av arbetslöshet och hurdana konsekvenser långtidsarbetslöshet har. Hon går också in på den ungas levnadsförhållanden och hurdant liv den unga lever.

Den andra intressanta artikeln hittade jag under databasen Tilda som är statistikcentralens bibliotekskatalog. Denna artikel är skriven av Pekka Myrskylä och är utgiven år 2012. Artikeln är en analys på finska och heter ”Hukassa – keitä ovat syrjäytyneitä?”. Myrskylä ville i sin analys få en djupförståelse på vilka ungdomar som är och blir lättare marginaliserade från samhället. För att kunna ta i problemet måste man först veta vilka unga som är marginaliserade och man måste också känna igen sådana grupper var marginalisering bland unga förekommer ofta. De unga han definierar som marginaliserade är ungdomar vilka endast avlagt grundskolan. I Myrskyläs analys framkommer det att om någon av föräldrarna är marginaliserade eller utan arbete så finns det stor risk att barnet också hamnar i samma situation. Svaga förhållanden hemma sätter barnen i en sämre ekonomisk situation utan stöd. Den socioekonomiska statusen hos familjen har en stark påverkan på ungdomen och hans framtid. Också barn som är omhändertagna har lättare att bli marginaliserade. Det första sättet att förebygga marginalisering bland unga är skolning. I Myrskyläs analys framkommer det att var fjärde av de marginaliserade har en invandrarbakgrund. Han påstår också att det är speciellt de unga männen som har en större risk att bli marginaliserade.

Den tredje artikeln som jag valt är en avhandling som är skriven av Ilse Julkunen år 2002 från svenska social och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet. Julkunen är professor i socialt arbete. Julkunens avhandling heter ”Being young and employed, Reactions and Action in Northern Europe”. Julkunen har undersökt hur ungdomsarbetslösheten påverkar ungdomar i olika länder och hur man reagerar på ungdomsarbetslöshet i de olika länderna. Länder som varit med i undersökningen är Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige och Skottland. Julkunen ville få fram olikheter och skillnader i länderna när det gällde ungdomsarbetslöshet.

Den fjärde artikeln som jag fann aktuell gällande min undersökning är också skriven av Ilse Julkunen och heter "Youth unemployment and marginalization". (Utgiven år 2009, hittad i google scholar). Artikeln handlar om unga arbetslösa och om marginalisering. Julkunen menar att arbetslöshet inte alltid behöver leda till marginalisering. Det vill säga fastän man som ung är arbetslös så kan man hitta jobb senare i livet. Det hur man spenderar sin tid som arbetslös är viktig för hur man klarar sig i framtiden, till exempel hur man tar hand om sin psykiska och fysiska hälsa under den tid man är arbetslös har konsekvenser med hur bra man möjligtvis senare kommer in i arbetslivet. (Julkunen 2009: 157)

3.2 Sammanfattning av tidigare forskning

Begrepp som uppkom ofta i forskningarna var marginalisering och ungdomsarbetsarbetslöshet. I tre av dessa fyra forskningar tog man upp hurdana konsekvenser långvarig arbetslöshet har hos den unga. Man gick också in på vilka unga som blir lättare marginaliserade. Den socioekonomiska situationen hemma har en stark påverkan på ungas välmående och hälsa. Tiden som arbetslös kan vara väldigt tung men hur man spenderar tiden som arbetslös har en stor roll i hur man klarar av att börja jobba i framtiden. Så man skall inte kasta bort den tid man är arbetslös utan utnyttja tiden med att träffa människor och försöka vara kreativ och ta sig ut bland människor och händelser. Men samtidigt så begränsas mycket i och med att man inte har samma inkomster som de som jobbar. Som arbetslös kan det också uppstå skamkänslor och dessa känslor kan leda till att man stannar hemma istället.

4 TEORETISK REFERENSAM

Mitt examensarbete skrivs ur ett socialpedagogiskt perspektiv. Den teoretiska referensramen består också av teorier omkring empowerment, arbetslöshet och unga vuxna.

4.1 Socialpedagogik

Socialpedagogiken grundar sitt tänkande och handlande på att förebygga och lindra sociala problem samt om att få individer integrerade i samhället. Med socialpedagogiken vill man att människan hittar sina egna resurser och kan med stöd av detta hjälpa sig själv. (Hämäläinen & Kurki 1997: 11-13)

Socialpedagogik kan användas som ett arbetsverktyg när man vill hjälpa utstötta och marginaliserade grupper. Socialpedagogiken har sitt ursprung från 1950-talet i Tyskland. Bent Madsen delar upp socialpedagogiken i fyra olika fält som kallas för en bildningsblomma. Madsens bildningsblomma beskriver hur vi med våra handlingar kan stöda klienten i olika vardagliga situationer. (Madsen 2001: 15-16)

Det handlar bland annat om klarläggningsprocesser, olika mål, analyser, problem och andra situationer som vi kan hamna lösa ut. Madsens bildningsblomma är indelad i följande fält: det produktiva fältet, det vetenskapliga fältet, det kroppsliga fältet och det språkliga/sociala fältet. Att knyta ihop dessa fyra skeden kallas för den femte kompetensen. (Madsen 2001: 226-227)

Den produktiva kompetensen innebär att vara konkret. Det vill säga att kunna vara skapande och kunna ingripa med sina händer. Den består också av manuella färdigheter, kunskap och att kunna gå till väga på rätt sätt. Den expressiva kompetensen handlar om estetik och känslor. I detta fall spelar kroppsspråket en viktig roll. Socialpedagogen måste tro på sig själv och vara medveten om sina egna känslor och tankar. Man skall kunna sätta sig in i andras situationer och känna empati. Man behöver kunna använda sig av den tysta kunskapen.

Den kommunikativa kompetensen handlar om det språkliga och sociala fältet. Grunden för växelverkan är att det finns en person som har förnuft och känslor, identitet och vilja, språklig förmåga samt handlingsförmåga. Denna kompetens handlar både om en kunskapssida och om en praktisk sida. Pedagogen skall veta hur man skall bemöta varandra och se vad som är det relevanta i förhållandet. På den praktiska sidan handlar det om att kunna planera och kartlägga. Den analytiska kompetensen handlar om det vetenskapliga dvs. kunskap om socialpedagogiskt arbete. Vi kommer aldrig att vara färdiga med vår kunskap eftersom saker och ting hela tiden utvecklas. Som professionell måste man kunna analysera helheten och resultaten. Den analytiska kompetensen innehåller också den syntetiska kompetensen. Detta för att en syntetisk kompetens innebär att delar samlas i helheter. Till sist tar Madsen upp den femte kompetensen. Hans slutsats är att man inte kan dra ett likhetstecken mellan de olika kompetenserna i blomman. Den femte kompetensen ger en bild över vad socialpedagogens utbildning skall innehålla. Utifrån detta märker vi också att ingen enskild kompetens räcker till utan arbetet måste bestå av många delar för att det skall skapa en helhet. (Madsen 2001: 228-235)

4.2 Empowerment

Ordet Empowerment härstammar från slutet av 1960 talet och början av 1970 talet från USA. Begreppet har blivit omtyckt runt hela världen. Detta kan kanske bero på att begreppet inte bara står för en sak utan många saker som till exempel styrka, makt och kraft. Empowerment kan också ses som en beskrivning på bland annat självtillit, socialt stöd, delaktighet, samarbete och självstyre. Begreppet har ännu inte ett svenskt ord och detta kan delvis bero på att ordet empowerment betyder så mycket. (Askheim & Starrin 2007: 9-10) Empowerment tänkandet har man ofta förknippat med den amerikanska medborgarrättsrörelsen, självhjälpsorganisationer, befrielseörelser, utvecklingsländer och med kvinnorörelser. I dagens läge används empowerment bland annat inom olika minoritets grupper som tycks vara svaga, t.ex. invandrare, homosexuella, drogmissbrukare, funktionshindrade och personer med psykiska sjukdomar.

Utgångspunkten i empowerment tänkandet är att förstärka individens resurser så att de får styrka att ändra på de områdena som de känner sig maktlösa på. Detta innebär att sätta igång en process hos individen som sedan skall leda till bättre självkontroll.

Bättre självkontroll leder till bättre självförtroende, bättre självbild, bättre kunskaper samt bättre färdigheter. (Askheim & Starrin 2007: 18-20)

Emellanåt används termerna ”egenmakt” eller ”hjälp till självhjälp”. Senaste 15 åren har man jobbat med att utveckla ett empowerment perspektiv inom socialt arbete. Socialt arbete innefattar förändringsarbete. (Moula 2009 :18-19)

Definitionerna förändring, lärande och empowerment hänger ihop med socialt arbete. Om vi inte lär oss något som barn kan vi inte bli fungerande individer i vårt samhälle. Från det att vi föds till vår död är lärandet en av de nyttigaste processerna i interaktionen som sker mellan samhället och individen. Ordet förändring har en stark anknytning till det sociala arbetet. Med socialt arbete vill man bland annat skapa någon förändring hos klienten. Empowerment kan beskrivas som en särskild struktur i en förändringsprocess och genom detta lär sig individen att hitta sina styrkor för att kunna lösa sina problem och att bli oberoende av andras hjälp. (Moula 2009:102)

4.3 Arbetslöshet

Att ha ett arbete har en stor betydelse för hälsan och det är ett grundläggande behov för människor (Askheim & Starrin 2007:91). Ashton (1986) anser att någon som haft en längre tid en fast anställning och blir arbetslös kan se på arbetslöshet som något väldigt negativt. Den största konsekvensen är att inkomsterna minskar. Arbetslösheten påverkar också känslorna. Det har visat sig att arbetslösa individer genomgår olika faser då de skall anpassa sig till den nya situationen. Man brukar först reagera med en chock, och sedan får man en tilltro om nya möjligheter till jobb. Men när denna tilltro inte visar sig vara sann, vilket ofta sker, så kan det uppstå depressiva perioder och man finner hopplöshet om att hitta ett nytt arbete. Ifall man är arbetslös i en längre period så upphör anpassningsperioden genom att personen ifråga ger upp och nöjer sig med situationen. (Giddens 2007:578)

Arbetet ger oss en möjlighet att vara integrerad och delaktig i samhället. Det finns ett klart samband mellan arbetslöshet och psykisk ohälsa. Bland arbetslösa förekommer mera psykiska sjukdomar än bland de som arbetar. Men är det arbetslösheten som orsakar psykisk ohälsa eller är det den psykiska ohälsan som orsakar arbetslöshet. (Marklund 2000: 261-262)

Ruotsalainen (Ruotsalainen 1998:53) anser att de som drabbas mest under lågkonjunktur är ungdomar och långtidsarbetslösa. När landet drabbas av en lågkonjunktur så stiger ofta ungdomsarbetslöshetsprocenten i genomsnitt snabbare. De karriärvägar som utformas i tidig vuxenålder påverkas starkt av faktorer i barndomen och tonåren. I en studie av Wiesner m.fl. (2003) ville man undersöka om man kunde förutspå en enskild persons karriärväg i den tidiga vuxenåldern. Man tittade på skolprestationer, kamratkontakter, familjebakgrund och anpassningsförmågan. (Se Frisen & Hwang s163) De betydelsefullaste faktorerna var skolprestationerna under sena tonåren, kriminaliteten i tonåren och den mentala hälsan. Resultaten från denna studie stämmer överens med andra länder som gjort likadana studier. Om man haft svaga skolprestationer såväl ämnesmässigt och socialt så har man större risk att bli arbetslös. Svaga skolprestationer och antisocialt uppförande påverkar högst antagligen på motivationen att jobba och på förmågan att jobba. (Frisen & Hwang 2006:163)

4.4 Ungdomstiden – Identitetssökande

Under ungdomstiden har vi en hel del utmaningar vad gäller utvecklandet av oss själva. Vi övar upp olika färdigheter som vi kommer att behöva i en parrelation. Vi försöker bli oberoende av våra föräldrar/vårdnadshavare och vi börjar ha ansvar över vårt sociala beteende samt genomgår vi en identitetsutveckling. I dagens samhälle finns det dessutom massvis med valmöjligheter och detta kan leda till att de unga behöver mera tid än förut för att hitta sig själva. (Aaltonen 2003: 88)

När man jobbar med unga är det bra att komma ihåg att vi är alla olika och att vi alla kommer från olika familjer och har olika utgångspunkter för livet. Om vi har haft bra förutsättningar i barndomen så har vi en större chans att lyckas bra i livet. (Aaltonen 2003:77)

Utvecklingen som sker under ungdomsåren påverkar hur den unga blir som vuxen, därför behöver de som jobbar med unga fördjupad kunskap i vad som sker i utvecklingen under ungdomstiden. (Aaltonen 2003:16)

Ungdomstiden kan också kallas för tidig vuxenålder och det är också en viktig ålder vad gäller den personliga och sexuella utvecklingen. Under ungdomstiden finns ett mindre eller större intresse för resor, sexuella, politiska och religiösa sällskap. (Giddens 2007: 174)

Erik H. Erikson ansåg att identiteten består av tre viktiga delar som är den biologiska, den psykologiska och den sociala delen. Under tonåren skapas det en förändring under alla dessa områden och detta leder till en kris hos den unga. Den egna kroppen förändras och utvecklas samt nya funderingar och känslor dyker upp. Samtidigt förväntar sig samhället att den unga skall ta ansvar över sina egna handlingar. Men denna kris skall enligt Erikson inte ses som något negativt utan det är en vändpunkt som hjälper oss människor att bli självständiga individer. (Frisen & Hwang 2006: 19-20)

Under ungdomstiden formas en egen identitet. Genom hur vi till exempel klär oss, pratar och agerar ger vi en bild av vår identitet till andra. Hur bra utvecklingen av identiteten sker beror på hur man har löst de tidigare uppgifterna (kriserna) i livet. Ungdomskriserna kan ses som uppgifter som skall lösas istället för något negativt.

Eriksons teori anser att identiteten utvecklas genom hela livet men utvecklingen framhävs tydligt under ungdomstiden eftersom då utvecklas man biologiskt till en könsmogen individ. Till ungdomstidens uppgifter hör en slags identitetsförvirring. De handlar om att hitta sig själv samt roller och synsätt som man har. Ungdomstiden handlar också om att hitta en balans mellan sig själv och andra personer. När detta lyckas leder det till att man kan och vågar släppa en annan människa nära utan det uppfattas som ett hot. För att kunna bygga upp en egen identitet så måste man vara medvetande om vad den föregående identiteten bestod av och vilka värderingar man står för i den nya identiteten. I den nya identiteten skall man känna sig själv, veta vem man är bland annat angående sin sexualitet och sina förmågor. (Frisen & Hwang 2006: 111)

Enligt Erikson genomgår unga ofta också ett psykosocialt moratorium, en tid av experimenterande. Den unga vill hitta sig själv genom att pröva på olika saker och vara med om olika händelser. Resande, byten av jobb eller olika studier kan vara ett tecken på experiment. Om man inte har förståelse för experimenterandet så kan dessa exempel uppfattas som osäkra och hållningslösa. När den unga befinner sig i moratorium så bestämmer sig den unga ofta för inställningar, uppföranden och uttryck som går tvärs emot föräldragenerationen. Man lämnar det bekanta och detta leder i sin tur till att man kan känna sig otrygg. Därför söker sig den unga till likadana människor för att kunna känna trygghet och bekräftelse. När individen får en starkare känsla av sin identitet och identiteten känns stabil så blir experimenterandet också mindre. (Frisen & Hwang 2006: 112)

Ungdomstiden har blivit allt mer utsträckt med tiden. Detta beror på förändrade konsumtionsmönster, materiella faktorer och så har man i dagens läge förändrade tankar och syner om vuxenhet. Faktorer som påverkar vuxenblivandet är t.ex. jobb, lägenhet och familjebildning. Nu för tillfälle påverkar den höga ungdomsarbetslöshetsprocenten och den förlängda studietiden på inträde till vuxenlivet. Med andra ord är det en hel del materiella faktorer som inverkar på att vi kan definieras som vuxna. (Johansson & Lander 2012:18)

5 GENOMFÖRANDET AV STUDIEN

I detta kapitel introduceras metoden som jag valt och hur jag utförde min undersökning. Kapitlet behandlar val av respondenter, genomförandet av intervjuerna, innehållsanalys samt validitet och etiska aspekter.

5.1 Val av metod

När man har valt att undersöka ett visst ämne och avfatta problemställningen skall man bestämma sig för den lämpligaste metoden. En av de tydligaste gränserna går mellan kvalitativa och kvantitativa metoder (Jacobsen: 2007:15). Själva undersökningsuppläggningsen har stor betydelse på undersökningens validitet och reliabilitet. Därför skall man alltid fundera noggrant på hur lämplig undersökningsuppläggningsen är. Undersökningsuppläggningsarna passar olika för olika ämnen och ingen av dem är bättre än någon annan. (Jacobsen 2007:46) I min undersökning valde jag att använda mig av den kvalitativa metoden eftersom jag ville få en djupare förståelse inom vissa specifika områden.

5.2 Kvalitativa intervjuer

Med en kvalitativ undersökning vill man få öppenhet och nå en djupförståelse om ämnet. Den som intervjuar skall ha rätt till att formulera sig med sina egna ord och på sitt eget sätt. Den som intervjuar styr endast i den bemärkelse att hon bestämmer vad som skall tas upp och hur det skall hanteras. I en kvalitativ undersökning skall man försöka avstå från att ha någon bestämd åsikt eller uppfattning om vad man vill få veta. Detta kan resultera i att man redan i förväg bestämmer sig vad man skall se och i och med detta får man endast sina antaganden fastställda. Kvalitativa forskningar har oftast en hög intern validitet på grund av öppenhet, nyansrikedom, närhet och flexibilitet. Med denna metod får man fram de undersökta äkta förståelsen av det som undersöks.

Det är också bra att använda sig av denna metod när man är intresserad av personliga åsikter och när det är relativt få personer som skall intervjuas. (Jacobsen 2007: 48.50)

Det finns ett flertal bra sidor med denna metod men samtidigt skall man vara medveten om de svaga sidorna. Ett problem är att denna metod tar väldigt mycket tid. Om man har lite resurser måste man ofta nöja sig med få respondenter. Detta leder i sig till att man kan få problem med representativiteten. Det vill säga representerar denna grupp också andra människor. Det andra problemet som kan uppstå med en kvalitativ intervju är tolkningen. En intervju som pågår länge inkluderar mycket information. Kan man som forskare vara helt öppen för alla detaljer? Man kan aldrig vara säker på att man noterat all information. Ett annat problem som kan uppstå är närheten. Om man kommer nära någon kan man snabbt bli av samma åsikt som den som man undersöker och då är risken den att man inte kan tänka kritiskt om saken ifråga. Det är ett ideal att ha ett öppet handlingssätt men det är inte något som vi kan uppnå. Vi har alla vissa uppfattningar som påverkar på vad vi ser och vad vi söker efter. Det som gör det ännu svårare är att dessa uppfattningar är för det mesta okända för oss själva och att de har kontroll på vår uppmärksamhet på ett sådant sätt som vi är omedvetna om. (Jacobsen 2007: 50-52)

Under varje intervju som jag genomförde strävade jag efter att lyssna noggrant och att inte komma med egna åsikter som eventuellt kunde ha påverkat på svaren. Jag försökte ha ett öppet sinne och vara medveten om de olika undersökningseffekterna. Respondenterna fick svara i lugn och ro i en bekant miljö, det vill säga på deras arbetsplats.

5.3 Val av informanterna och genomförandet

När man utför en undersökning är det viktigt att komma ihåg att man bara undersöker en liten andel av den riktiga världen. När man väljer att göra en kvalitativ undersökning så kan man inte undersöka flera enheter eftersom en intervju kan ta upp till 2 timmar och den information som man får från intervjun är väldigt omfattande och utförlig. Det skulle vara svårt att analysera den stora mängden informationen på ett välfungerande sätt. (Jacobsen 2007: 120-121)

För min undersökning valde jag att intervjua 4 personer som arbetar med ungdomsarbetslöshet. Eftersom jag skriver om finlandssvenska stödåtgärder så var det naturligt för mig att kontakta Sveps ungdomsverkstad. Sveps är den enda svenskspråkiga ungdomsverkstaden i Huvudstadsregionen. Alla informanterna har en högskoleutbildning inom samhällsvetenskapliga ämnen. De har alla arbetserfarenhet med unga eller arbetslösa. Som grund varför de valt att jobba med ungdomsarbetslöshet tyckte de alla att de är ett inspirerande och aktuellt ämne.

Förutsättningen för att jag kunde sätta igång med undersökningen var att det etiska rådet först granskat och godkänt min plan för undersökningen. Efter tillåtandet kontaktade jag Sveps verksamhetsledare. Jag berättade att jag skriver mitt examensarbete om ungdomsarbetslöshet och att jag skulle vara intresserad att få veta mera om deras verksamhet och hur de stöder unga som är arbetslösa.

Efter ett positivt utlåtande från verksamhetsledaren började jag med att kontakta respondenterna på Sveps. Jag intervjuade 4 personer med olika arbetsuppgifter. Intervjun ägde rum på deras arbetsplats det vill säga på Sveps kontor i Helsingfors. Som hjälpmedel hade jag en intervjuguide och bandspelare. På alla intervjutillfällen använde jag mig av intervjuguiden (se bilaga 1), men på grund av vissa omständigheter har hälften av intervjuerna spelats in och hälften inte.

På de två tillfällen som jag inte använde mig av bandspelare så skrev jag anteckningar. Intervjuerna varade från 25 minuter till en timme. Fastän jag utgick från min intervjuguide så fick informanterna uttala sig fritt inom ämnet om de så ville. Jag delade frågorna upp i tre olika teman som var följande; Bakgrundsfrågor om personen i fråga, praktikantgruppen och beskrivning om arbetet på Sveps.

5.4 Analys av innehåll

Det finns olika sätt att analysera kvalitativ data men oberoende av sättet så börjar man analysen genom att samla in rådata. Rådatan kan vara renskriven text av intervjuer, observationer, anteckningar eller videoinspelningar. För att man skall kunna göra en strukturerad av dessa data så måste man dela upp helheten i enskilda delar. Efter detta försöker man jämföra intervjuerna och undersöka vad de har likadant och vad som är frånskiljande. Innehållsanalysen innebär att man delar datan i olika teman eller kategorier och sedan försöker man hitta sammanhang mellan de olika delarna. (Jacobsen:2007: 134-135)

Efter varje intervjutillfälle skrev jag rent intervjuerna så snabbt som möjligt ner på papper. Jag hade min intervjuguide (bilaga 1), mina frågeställningar och mitt syfte som bakgrund och stöd för transkriberingen. Texten som jag fick ihop av intervjuerna var tillräcklig men vissa frågor fick en kortare förklaring än andra så i viss mån blev svaren lite kortare än vad jag hade tänkt mig från början. Min intervjuguide var indelad i tre delar som innefattade bakgrundsfrågor om informanten, praktikantgruppen hos Sveps och beskrivning om organisationens arbete. Efter att jag skrivit rent alla intervjuer på papper kunde jag börja kategorisera och dela upp olika teman. Jag använde olika färger som hjälp i min kategorisering. Varje tema fick en egen färg. Varje tema fick en rubrik och under vissa rubriker satt jag upp en mellanrubrik. Således var det lättare att dela upp innehållet i rätt ruta.

5.5 Etiska aspekter och validitet

En undersökning kan beröra människors privatliv och därför är det viktigt att vara medveten om olika etiska aspekter. Det finns tre olika huvudpunkter gällande etiska krav. Informerat samtycke, krav på att bli korrekt återgiven samt krav på skydd av privatliv. Informerat samtycke innebär i sin korthet att den som blir undersökt blir det av egen vilja och är medveten om eventuella risker och utförbarheter som deltagandet kan medföra. (Jacobsen 2007:21-22)

Kraven på att bli korrekt återgiven innefattar att resultaten skall framställas på ett fullkomligt sätt och man skall kunna placera in resultaten i dess kontext. Men detta kan man aldrig göra för det skulle i praktiken betyda att man måste visa råutskrift av bland annat intervjuer. Men fastän man inte kan nå detta så skall man alltid försöka sträva efter det. Man skall inte heller ge en falsk beskrivning på data eller resultat fastän många omständigheter kan göra det lockande att ge ut falsk information. Ett bra sätt att bli korrekt återgiven är att berätta att all data är åtkomlig för andra. Man kan också upprepa en undersökning men om det är frågan om en kvalitativ undersökning så är det omöjligt att göra det. Detta eftersom en ny undersökning skulle bland annat skapa nya intervjuareffekter och urvalet således bli annorlunda. (Jacobsen 2007: 26-27)

När man undersöks skall man också ha skydd av privatlivet och det finns tre element som man ofta då tänker på. Hur sårbar är den information man samlar in? Hur privat är informationen som samlas in? Hur stor är möjligheten att känna igen personer från undersökningens information? Man måste vara medveten om att det som man själv inte uppfattar som sårbart kan kännas för någon annan som ett väldigt sårbart ämne. Om man rör sig i olika kontexter det vill säga hemma, i familjen, bland vänner eller på arbete så måste man som forskare komma ihåg att desto mera man rör sig i personliga kretsar då desto mera måste man sträva för att skydda privatlivet. Risken att känna igen någon person är större när man har mindre urval. Om det är möjligt för någon att identifiera en person i ett material så finns risken att man kränker privatlivets helighet hos den undersökta personen ifråga. (Jacobsen 2007: 24-25)

6 RESULTATREDOVISNING

I detta kapitel beskriver jag resultatet av de kvalitativa intervjuerna som genomförts. Jag delade in resultaten i fyra olika avsnitt. I det första avsnittet redogör jag för hurdana utmaningar det finns med att söka och hitta jobb. I det andra avsnittet redogör jag för hur man når unga som är arbetslösa eller utan studieplats. I det tredje och fjärde avsnittet redogör jag för om arbetet på Sveps ungdomswerkstad och om utmaningar som uppstår med det arbetet som sker på Sveps.

6.1 Utmaningar med att hitta och få arbete

I detta kapitel redogör jag för vad som kan orsaka arbetslöshet hos unga människor. Jag ville få fram olika utmaningar som den unga stöter på när hon söker jobb.

6.1.1 Faktorer som kan leda till att man blir lättare utanför arbetslivet

I en av mina intervjufrågor ville jag få fram om det finns någon ung som blir lättare utanför arbetslivet än någon annan, dvs. finns det en gemensam faktor eller något gemensamt mönster som gör att vissa unga inte kommer in i arbetslivet.

Det går inte att beskriva en typisk ung arbetslös. De är alla individuella individer och kommer från olika utgångspunkter. Men det som uppkommer mera än vanligt bland dessa ungdomar är saknaden av ett socialt nätverk.

Några av respondenterna lyfte också fram depression som symptom hos unga arbetslösa och redan efter några månader som arbetslös kan man se negativa effekter som arbetslöshet orsakat som till exempel utanförskap och marginalisering. Därför är det viktigt att tiden som arbetslös blir så minimal som möjligt. En respondent lyfte fram föräldrarnas problematik som i sig påverkar den ungas val, intresse och möjligheter.

Det är inte bara den unga som borde få handledning och stöd för att komma in i arbetslivet eller studielivet. Också den ungas föräldrar borde få hjälp i att ha en fungerande vardag. Med detta menade man att arbetslösheten kan gå i arv.

Jag har sett hur arbetslösheten går i arv, från far till son. Föräldrarnas arbetslöshet och missbrukar problematik påverkar den unga.

Respondenterna ansåg att det är viktigt att tidigt få tag på unga som vare sig arbetar eller går i skola. Detta för att förebygga problem som arbetslöshet orsakar både på individ samt samhällsnivå.

6.1.2 Viktigt att ha rutiner och att kunna anpassa sig

Det var några av respondenterna som tog upp den vanliga vardagen hos den unga. Vissa unga behöver först hjälp i att få en fungerande vardag med rutiner före de kan börja jobba eller studera.

Det kan ibland vara svårt att ha rutiner och detta kan i sig leda till svårigheter att kunna anpassa sig till arbetslivet och arbetslivets förväntningar.

En av respondenterna lyfte fram att det finns massor med förväntningar i dagens samhälle och många av de unga tycker att de inte kan nå förväntningarna. I många fall när den unga vill ha stöd för att komma in arbetslivet, få en utbildning eller söka efter ekonomiskt stöd så är det ofta svårt och den unga orkar inte ta sig igenom den svåra byråkratin utan istället låter den unga att låta bli att ansöka.

Vuxna förstår inte alltid hur hög en tröskel kan vara för en ungdom att besöka eller kontakta en myndighet. De som jobbar med arbetslösa unga märker att detta faktiskt är svårt och ett stort problem.

Man får lätt den bilden att ungdomarna inte vill jobba. Det är krångligt och tidskrävande att sätta sig in i byråkratin så istället låter man det vara och lever på det lilla man har. Det är svårt att hitta rätt. Men många av ungdomarna måste också leva på bidrag för att levnadsförhållandena är som de är.

6.2 Hur når man unga som är arbetslösa eller utan studieplats?

I detta kapitel redogör jag hur Sveps når unga som inte går i skola eller arbetar. Flera av respondenterna berättade att Sveps har ett tätt samarbete med många olika organisationer som har med unga att göra. För att allting skall gå bra och att de unga skall få den hjälp hon/han behöver så är samarbetet oerhört viktigt.

Ungdomar kommer till Sveps bland annat från uppsökande verksamhet och Sveps samarbetar med Arbets- och näringsbyrån samt studiehandledaren från Practicum och Axel, främst Practicum. Andra samarbetspartner är skolor, elevvårdsteam, läraren och olika myndigheter. Det går alltid enligt ungdomens krav, behov och intresse. Ibland ringer också ungdomarna själva till Sveps. Kompisarna är i skolan och så märker den unga att det inte är så roligt att vara hemma utan börjar söka sig någonstans.

En av respondenterna lyfte fram att Sveps också har mycket samarbete med socialbyrån. Ibland kommer det kunder därifrån till Sveps och då har de ett tätt samarbete tillsammans med den unga.

På socialbyrån gör man en handlingsplan för ungdomen att vad som är syftet med träningen på Sveps. Socialbyrån stöder då t.ex. med en betalningsförbindelse för busskort för en månad så att ungdomen skall kunna ta sig till Sveps. Eftersom att ungdomen får lite ersättning för att hon/han är på Sveps, kan man också kräva lite mera. I vissa fall kan socialbyrån också betala ungdomen 9€/dag.

6.3 Arbetet på Sveps ungdomsverkstad

I detta kapitel redogör jag vad som ingår i arbete som utförs på Sveps ungdomsverkstad.

6.3.1 Behov och finansiering

Respondenterna berättade att Sveps ungdomsverkstad hjälper unga i åldern 28-29 år, undantagsvis 30 åringar, att söka jobb eller utbildning. Men för att Sveps skall fungera och finnas till så krävs det av verksamhetsledaren att vara aktiv och varje år söka finansiering. Man måste också kunna bevisa att det finns behov för en svenskspråkig verkstad. I dagens samhälle förväntas det att alla skall ha en examen på minst yrkesnivå eftersom Finland är ett välfärdssamhälle.

En stor del av verksamhetsledarens tid går till att söka ekonomiskt stöd och man skapar förutsättningar för att de andra på Sveps skall ha jobb, så man kan säga att det är ett heldagsjobb att reda ut byråkrati, man borde öka på samarbete med den offentliga sektorn”.

Sveps erbjuder hjälp med individuell handledning på olika områden. Man får t.ex. hjälp med att söka jobb eller studieplats, man får träna upp sina sociala färdigheter, man får träna på att arbeta, får träna på vardagsrutiner och man får samtala om vad som helst.

6.3.2 Gruppverksamhet Non-stop

Det finns en heldagsverksamhet på Sveps som kallas för nonstop och varar i högst 6 månader. En av respondenterna förklarar att det är en praktikperiod där den unga får hjälp med att söka sig vidare. Man skall vara på plats 5 gånger i veckan och 6h/dag, så det är som ett heldagsjobb.

En ungdom kommer och praktiserar till Sveps. Målet med verksamheten är att hitta ett lämpligt alternativ för vidare studier eller arbete. Den individuella handledaren tar emot eleven och kartlägger situationen och samtidigt fungerar den individuella handledaren som stödperson till den unga.

Man jobbar mycket med datorer men datorerna är ett pedagogiskt verktyg som man använder för arbetsträningen.

Nonstop verksamheten startar på hösten, några veckor efter skolstarten. Det är ett medvetet val att starten är just då. Det är inte så kiva efter några veckor att vara hemma när kompisarna är i skolan – man börjar söka sig någonstans.

6.3.3 Låg tröskel – Gruppverksamhet

Den andra gruppverksamheten som finns på Sveps är en låg tröskel verksamhet. I denna verksamhet jobbar man mera med det sociala jaget. Gruppen träffas 3 gånger i veckan och 4h per gång. Före den unga kan komma med i gruppen så blir den unga intervjuad av den sociala tränaren på Sveps. Det får vara högst 10 deltagare i gruppen.

Alla är inte intresserade av media och alla klarar inte av att vara på en och samma plats i 6 timmar. I lågtröskel verksamheten övar vi sociala färdigheter. Ungdomar som har varit en längre tid hemma och har t.ex. depression, blivit mobbade, har ångest eller sociala svårigheter behöver en ny start.

En av respondenterna berättar att målet med gruppen är att kunna göra saker tillsammans. På Sveps har man tid och fundera vad man vill och har intresse att göra. Om den unga inte är på plats någon dag så ringer man och väcker henne/honom, stöder i det vardagliga. Respondenten berättade också att de vill att den unga skall ha någonstans att komma under dagen, gemenskapen har en betydelsefull roll i träningen.

Under träffarna går vi igenom följande saker tillsammans med gruppen: Hemskötsel och matlagning, huslig ekonomi, bidrag, skulder, vad det innebär att arbeta, dagsrutiner, vardagsrutiner, dygn, Psykisk och fysiskt välmående, ångest, depression, rusmedelsproblematik, Fritid och intresse, människorelationer och den ungas styrka, självkänsla och självförtroende. Under gruppträffarna får den unga mycket beröm.

6.3.4 Uppsökande verksamhet

En av respondenterna förklarar att uppsökande verksamhet är vägledning. Man får hjälp att komma vidare. Ett sätt att vägleda vidare är att Sveps besöker t.ex. alla niondeklassister och berättar om Sveps verksamhet. Alla niondeklassister kanske inte vet vart de skall söka sig efter grundskolan så för någon kan Sveps vara ett alternativ. Med detta vill man förebygga marginalisering i ett tidigt skede.

Den uppsökande verksamheten har också ett tätt samarbete med skolor, socialbyråer och arbetsbyråer. Från alla möjliga håll kan det komma praktikanter till Sveps. Så samarbetet är väldigt viktigt bland alla. Men den unga får också själv ta kontakt. Man kan ringa, skicka e-post eller komma direkt till kontoret om man vill prata om något.

Den unga har t.ex. avbrutit sina studier och då kan den unga själv ta kontakt med Sveps eller så tar studiehandledaren kontakt med Sveps och vi kan ringa upp den unga för att sedan träffas och tillsammans fundera ut vad man skulle kunna göra. Men allt detta går enligt den ungas egna villkor.

6.3.5 Ledområdet och jobbcoach verksamheten

Alla respondenterna nämner ledområdet och förklarar att efter att den unga lämnat Sveps verksamhet så hamnar den unga in i ledområdet. I ledområdet följer den individuella handledaren med den unga i 3 års tid. Det handlar om att kontakta några gånger om året och fråga var den unga befinner sig. I ledområdet finns idag ca 100 ungdomar.

Kontakten sker via facebook eller sms 2 gånger om året. Man frågar var de är, vad de håller på med och hur de mår. De som är i ledområdet har fortfarande samma rätt att få hjälp eller stöd som de som är hos Sveps nu. T.ex. om de har strulat till med bostadsbidrag eller dylikt, hjälp med byråkratin.

Inom jobbcoach området får den unga hjälp med att söka jobb eller praktikplats. Jobbcoachen har mycket samarbete och ringer omkring till olika arbetsplatser. Arbete handlar mycket om att ha förtroende och samarbete. Till jobbcoachen kommer den unga som inte vill studera utan istället praktisera.

Den unga kan börja med 1 månads praktik och vara max 6 månader ute på praktik. När man söker praktikplats så beaktar man den ungas önskemål. En av de viktigaste sakerna hos den unga som söker jobb är motivation.

Respondenten nämnde ofta begreppen deltidsarbetande, arbete med stöd och stödjande verksamhet och han nämnde också om att det finns olika stödformer mellan arbetslös och arbetande.

6.4 Utmaningar som arbete på Sveps medför

I detta kapitel redogör jag för hurdana utmaningar som uppstår med arbetet på Sveps enligt respondenterna. En av respondenterna betonar att alla är olika och behöver individuella planer. Det finns någon som bara för tillfället inte har jobb eller går i skola och någon som redan en längre tid har varit hemma utan att göra någonting. Det gäller att kunna kartlägga de individuella behoven. En av respondenterna tar upp gruppdynamiken som uppstår med gruppen som utmanande.

Alla är så olika, att hitta balansen, olika åldrar, olika kön, olika problem. Gruppdynamiken är starkt betonad. Det skall vara kiva och roligt att komma till Sveps.

En av respondenterna tog upp att det är utmanande att varje år söka på nytt finansiering för själva verksamheten. Det är aldrig en självklarhet att man får och kan fortsätta. Respondenten nämnde också om att det finns bra med svenskspråkiga studieplatser men att det skulle behövas mera svenskspråkig handledning.

Det var också en av respondenterna som berättade att det finns ungdomar som kommer till Sveps år efter år och att det känns som inte någon slags handledning skulle hjälpa dem att hitta sin plats i samhället.

7 ANALYS OCH TOLKNING AV RESULTATET

I detta kapitel analyserar och tolkar jag resultaten. Jag tittar tillbaka på de tidigare forskningarna och på den centrala teorin i mitt examensarbete. Avsikten med detta kapitel är att hitta samband mellan den empiriska delen och teorin.

7.1 Arbetet på Sveps ungdomsverkstad

Socialpedagogiken handlar bland annat om förebyggande arbete, om integrering och om att lindra sociala problem. Med socialpedagogiken vill man att människan hittar sina egna resurser. (Hämäläinen & Kurki 1997: 11-13). Socialpedagogiken användas som ett arbetsverktyg när man vill hjälpa utstötta och marginaliserade grupper. (Madsen 2001: 226-227)

I undersökningen kom det socialpedagogiska tankesättet fram. Begreppet socialpedagogik kom sällan ordagrant fram men det socialpedagogiska tankesättet framkom tydligt i olika sammanhang. På Sveps ungdomsverkstad handleder man ungdomar i att söka arbete, studieplats eller annan sysselsättning. Sveps målsättning är att förbättra svensktalande ungdomars möjligheter till studier och arbete och att hjälpa vid studietrötthet samt att understötta den ungas välmående. Förut jobbade man på Sveps med skräddarsydda kurser som de unga fick delta i. I dag lägger man tyngdpunkten på de individuella behoven och kartlägger enskilt varje persons situation (Sveps 2012). I undersökningen kom det fram att man strävar efter att hitta lösningar på ett socialpedagogiskt sätt. På Sveps kartlägger man hurdan stöd den unga behöver och så gör man tillsammans slutsatser över vad som skall ske i framtiden.

Pedagogen skall veta hur man bemöter varandra och se veta vad som är det relevanta i förhållandet det vill säga på den praktiska sidan handlar det om att kunna planera och kartlägga. Vi är aldrig färdiga med vår kunskap eftersom allting hela tiden utvecklas. Som professionell måste man kunna analysera helheten och resultaten (Madsen 2001: 228-235). Under ungdomsåren utvecklas man både psykiskt och fysiskt. Det som sker under ungdomsåren påverkar hur den unga blir som vuxen.

De som jobbar med unga behöver en bred kunskap om vad som sker i utvecklingen under ungdomsåren för att bättre förstå den ungas situation och för att bättre kunna stöda och hjälpa. (Aaltonen 2003:16)

I undersökningen kom det fram att de på Sveps jobbar i en av gruppverksamheterna med frågor omkring det vardagliga livet och utvecklingen. Gruppen går under namnet låg-tröskel verksamhet. Respondenterna berättade att målet med låg-tröskel gruppen är att göra saker tillsammans. Man stöder i det vardagliga genom att till exempel ringa och väcka den unga om han/hon inte är på plats vid gruppträffen. På träffarna går man tillsammans igenom bland annat följande; Hemskötsel, matlagning, huslig ekonomi, bidrag, skulder, vad det innebär att arbeta, dagsrutiner, vardagsrutiner, dygn, Psykisk och fysiskt välmående, fritid, människorelationer och självförtroende. På träffarna är det meningen att den unga skall få mycket med beröm. Den unga skall inte känna att man misslyckats med något. I undersökningen kom det fram att handledaren har ett empowerment tänkande. Ordet empowerment nämndes inte i intervjun men Sveps tankesätt härstammar från empowerment tänkandet. I empowerment tänkande är det meningen att förstärka individens resurser så att de får krafter att ändra på de zoner som de känner sig maktlösa vid. Handledaren skall sätta igång en process hos individen och processen skall leda till bättre självkontroll hos individen. När man har bra självkontroll får man också bättre självförtroende, bättre självbild, bättre kunskaper samt bättre färdigheter. (Askheim & Starrin 2007: 18-20)

Arbetet ger oss bättre möjlighet till att vara en del av samhället. Det finns ett tydligt samband mellan den psykiska hälsan och att vara arbetslös. Bland de som är arbetslösa förekommer det mera psykiska sjukdomar än bland de som är i arbetslivet. (Marklund 2000: 261-262)

I undersökningen lyfte några respondenter fram depressionen som ett symptom hos unga som arbetslösa. De var en av respondenterna som påstod att man redan efter några månader kan se negativa effekter som arbetslöshet orsakar hos den arbetslösa unga. Respondenten nämnde utanförskap och marginalisering som negativa effekter. Samtidigt påstod man att det är viktigt att tiden som arbetslös blir så minimal som möjligt hos den unga för att förebygga värre följder av arbetslöshet.

Med tanke på att tiden som arbetslös skall vara så minimal som möjligt nämner man i regeringsprogrammet om att alla som avklarat grundskolan skall ha en plats i gymnasium, yrkesläroanstalt, läroavtalsbildning, verkstad, inom rehabilitering eller på någon annan plats. De som fått utgångsbetyg från grundskolan och har inte avlagt en examen har ett privilegium att bli antagna först till andra stadiet. (Statsrådet 2011: 35-36)

7.2 Utmaningar som uppstår med att nå unga arbetslösa

I Pekka Myrskyläs analys ”hukassa-keitä ovat syrjäytyneitä?”, framkommer det att om någondera av föräldern är marginaliserad eller arbetslös så finns det en risk att barnet också blir arbetslös eller marginaliserad. Svaga förhållanden hemma sätter barnen att klara sig utan ekonomiska stöd eller andra stöd. Den socioekonomiska statusen hos familjen påverkar starkt den unga människan och hans framtid.

I undersökningen var det en av respondenterna som lyfte fram föräldrarnas problematik som påverkar den ungas val, intresse och möjligheter. Respondenten sade att det inte alltid är så att bara den unga borde få hjälp och stöd utan också den ungas föräldrar borde få stöd i att ha en vardag som fungerar. Respondenten menade att arbetslösheten kan gå i arv.

Giddens tar upp olika faser som den arbetslösa går igenom. Arbetslösa genomgår olika faser för att de skall kunna anpassa sig till den nya situationen. Först reagerar man med en chock men sedan börjar man tro på nya möjligheter till jobberbjudanden. Men när detta inte visar sig vara sant, vilket ofta sker, så uppstår depressiva faser och man känner hopplöshet om att hitta ett nytt jobb. Om man är arbetslös i en längre tid så tar anpassningsperioden slut genom att personen ger upp och nöjer sig med situationen som den är. (Giddens 2007:578)

I undersökningen var det en av respondenterna som betonade att alla är olika och behöver individuella planer. Det kan finnas någon som bara för tillfället är arbetslös eller går i skola och någon som redan en längre tid har varit arbetslös utan att göra någonting. Då har man olika utgångspunkt från olika situationer och behöver olika stödformer. Då skall handledaren kunna kartlägga de individuella behoven.

Det var en av respondenterna som berättade att det finns ungdomar som kommer till Sveps år efter år och att ingen handledning hjälper. Aaltonen tog upp att det är viktigt att komma ihåg att vi är alla olika och att vi alla är från olika familjer och har olika utgångslägen. Om man haft bra förutsättningar i barndomen så har man en större möjlighet att lyckas bra under livet. (Aaltonen 2003:77)

Aaltonen påstår att man under ungdomsåren har många utmaningar vad gäller utvecklandet av egen identitet och självbild. Man tränar upp olika förmågor som man kommer att behöva bland annat i en parrelation. Man försöker bli självständig och fri från sina föräldrar/vårdnadshavare. Man börjar ha ansvar över sitt sociala uppförande och man genomgår en identitetsutveckling. I dag finns det dessutom massor med valmöjligheter och dessa valmöjligheter kan leda till att den unga behöver mera tid än förut. (Aaltonen 2003: 88)

I undersökningen bekräftades Aaltonens antagande om valmöjligheterna. En av respondenterna lyfte fram att det finns massor med förväntningar i dagens samhälle och många av de unga, enligt respondenten, tycker att de inte kan nå förväntningarna.

7.3 Hur når man de unga som är arbetslösa

Myrskylä Pekka ville i sin analys ”Hukassa-keitä ovat syrjäytyneitä”, få en djupare förståelse angående vilka ungdomar som lättare blir marginaliserade från samhället.

Myrskylä anser att för att få tag i problemet så måste man först veta vilka unga som är marginaliserade och man måste känna igen grupper var marginalisering ofta uppkommer.

I undersökningen kom det tydligt fram att man hade tagit i beaktande olika ställen var det förekommer mera ungdomsarbetslöshet eller var man i alla fall kan misstänka att det kan uppkomma ungdomsarbetslöshet. I undersökningen kom det också fram att Sveps ungdomsverkstad besöker alla niondeklassister som precis skall sluta grundskolan. Alla niondeklassister vet inte vart de skall söka sig efter grundskolan så för någon kan Sveps vara ett alternativ.

Med detta vill man förebygga marginalisering i ett tidigt skede. Sveps har också ett tätt samarbete med Yrkesinstitutet Praktikum eftersom det visat sig att det finns elever i Praktikum som lämnar skolan på hälft och då kan Sveps snabbt ta kontakt med eleven. Med ett tätt samarbete med skolor, arbetskraftbyråer, socialbyråer och skolor kan man få tag på unga som är arbetslösa eller utan studieplats.

Enligt Erikson genomgår unga ett psykosocialt moratorium, en viss tid av experimenterande. Den unga vill finna sig själv genom att göra olika saker och vara med om händelser. Den unga lämnar det välkända och detta leder till att man kan känna otrygghet. När människan får en starkare känsla av sig själv och identiteten känns stabil så bli det också mindre experimenterande (Frisen & Hwang 2006: 112). Detta kan vara ett av svaren till varför man bryter av sin skolgång och inte vet vad man vill göra. Man vill experimentera för att till slut hitta sig själv.

Johansson och Lalander anser att ungdomstiden blivit allt längre med tiden. Detta beror på ändrade konsumtionsmönster och materiella element. Man har olika tankar och synen om vuxenhet än vad man hade förut. Saker som påverkar vuxenblivandet är t.ex. jobb, lägenhet och familjebildning. Idag påverkar den höga ungdomsarbetslöshetsprocenten och den långa studietiden på steget för att komma närmare vuxenlivet. (Johansson & Lalander 2012:18)

Detta ovannämnda påstående kom tydligt fram i undersökningen. Sveps riktar sig till ungdomar i åldern 16-29 år, i undantag också 30 åringar. Ungdomsåren blir allt mera utsträckt. När det är människor i olika åldrar så kan det också vara svårt i de ledna grupperna på Sveps att anpassa programmet till alla. Det uppstår nya utmaningar med en utsträckt ungdomstid.

8 DISKUSSION

I detta kapitel reflekterar jag över resultaten i min undersökning. Kapitlet innehåller också granskning av reliabilitet, validitet och metodval. Till sist diskuterar jag undersökningens arbetslivsrelevans och tips till fortsatt forskning.

8.1 Resultatdiskussion

Syftet med min undersökning var att få kunskap om hur man når och hjälper ungdomar som blivit utan studieplats eller arbetsplats. För att jag skulle uppnå detta syfte hade min undersökning tre forskningsfrågor. Hur jobbar man på ungdomsverkstaden Sveps? Hurdana utmaningar uppstår det då man vill nå de unga vuxna som är arbetslösa eller utan studieplats? Hur når man de unga som inte har studieplats eller arbetsplats? I intervjun utgick jag ifrån personalens synpunkter.

Jag anser att mitt syfte och mina frågeställningar besvarades i intervjun som jag genomförde. Jag fick intressanta och nyansrika svar. Dock fick jag uppleva att vissa av mina frågor på min intervjuguide gick in i varandra så detta ledde till att några svar blev kortare än vad jag hade förväntat mig. Mina två frågeställningar var också ganska lika varandra. (Hurdana utmaningar som uppstår när man vill nå de unga och hur man når de unga?) Det kom ofta upp utmaningar i frågan om hur man når de unga.

I den teoretiska referensramen betonas det mycket om det individuella jaget och om hur vi alla är olika på grund av våra utgångspunkter och barndomstiden. Det uppkom ofta om hur de individuella behoven skall tas i beaktande och hur handledaren skall stöda i det vardagliga med att förstå behoven och kunna lyssna och kartlägga. Jag tyckte att alla respondenter nämnde dessa teorier i undersökningen mer eller mindre.

Enligt mitt resultat är arbetet på Sveps väldigt viktigt för dagens svenskspråkiga ungdomar i huvudstadsregionen och man jobbar hårt för att få hålla en svensk ungdomsverkstad bland finlandssvenskar. Det är den ända svenskspråkiga ungdomsverkstaden i huvudstadsregionen och alla respondenter verkade ha ett äkta engagemang för att hålla verksamheten igång.

Men det räcker inte bara med att det finns unga som vill komma till Sveps utan det måste varje år sökas efter finansiering för att Sveps skall kunna ha sin verksamhet.

På Sveps jobbar man med olika verksamheter och det finns ett tätt samarbete inom personalen och med andra organisationer och aktörer. Man utgår ifrån den individuella individen och beaktar olika mål och behov hos praktikanten. Det är samtidigt utmanande som givande när alla är så olika. Något som uppkom ofta i undersökningen och som alla respondenterna starkt betonade var samarbetet mellan olika skolor och byråer. Via samarbete når man många unga som är utan arbetsplats eller studieplats.

8.2 Reliabilitet, validitet och metodval

I detta kapitel redogör jag för reliabiliteten, validiteten och metodvalet i mitt examensarbete. Om man skulle ha haft mera tid skulle det ha varit intressant att undersöka flera personer och flera olika verksamheter. Nu intervjuade jag endast 4 personer så den externa validiteten är väldigt låg i min undersökning.

Med reliabilitet vill man komma fram till om man kan lita på den information som man har samlat in (Jacobsen 2007:156). Med tanke på min reliabilitet i min undersökning vågar jag påstå att den uppfyller kraven. Jag transkriberade genast ner intervjuerna på papper efter intervju tillfällen. Intervjuerna genomfördes på respondenternas arbetsplats så intervjun ägde rum i en naturlig kontext. En hel del forskning visar att människors uppförande förändras beroende på hurdan kontext de befinner sig i. Men på arbetsplatsen kan det också uppkomma moment som kan störa intervjun t.ex. kan arbetskamraterna komma in på rummet och jobbtelefonen kan ringa. (Jacobsen 2007: 171)

Angående reliabiliteten så har jag också läst många gånger igenom mitt arbete för att vara säker på att jag förstått allting rätt. När man väljer den kvalitativa metoden vill man oftast ha en öppen metod och man vill påverka på den information man samlar in så lite som möjligt (Jacobsen 2007:48). Orsaken till varför jag valde att genomföra en kvalitativ undersökning var önskan om djupförståelse inom ämnet jag forskade i.

Jag var personligen intresserad om vad man gör för finlandssvenska ungdomar som är arbetslösa och hur man når dem.

Jag intervjuade endast 4 respondenter och detta är lite så man kan inte dra allmänna slutsatser om min undersökning. Samtidigt vill jag försvara mitt val varför jag intervjuade endast ett få antal respondenter. Sveps är en liten verksamhet och jag ville hålla mig till finlandssvenska stödåtgärder så det fanns inte så många att intervjua angående min undersökning. Det finns bara en svenskspråkig ungdomsverkstad i huvudstadsregionen som betjänar unga på svenska. Angående val av den rätta metoden så anser jag att jag inte kunde ha valt en annan metod än denna.

8.3 Undersökningens arbetslivsrelevans och tips till fortsatt forskning

Jag hoppas att mitt examensarbete har arbetslivsrelevans för professionella inom området och också för nyutexaminerande inom den sociala branschen. Ungdomsarbetslöshet är ett stort och växande problem. Det behövs fortsatt forskning inom ämnet så jag hoppas att man inom detta område har ett intresse också i framtiden för forskning inom ungdomsarbetslöshet.

Det skulle vara intressant och givande att göra en forskning från ungdomarnas synvinkel, hur arbetslösa ungdomar ser på sin situation och hur de upplever att de får stöd och hjälp. Det skulle också vara intressant att undersöka i hurdant behov vuxna människor skulle ha av liknande verksamhet som Sveps. Efter denna undersökning har jag fått den uppfattningen av att det också borde finnas för vuxna liknande verksamhet eftersom arbetslöshet kan gå från generation till generation.

Ett annat alternativ som skulle vara intressant att forska i är orsakerna till att arbetslöshetsprocenten bland män är högre än vad den är bland kvinnor. En annan intressant tankställning skulle behandla missbrukarproblematiken bland unga arbetslösa och hur den skiljer sig från unga som befinner sig arbetslivet.

Arbetet inom den sociala branschen är utmanande och resultaten ser man ofta inte genast utan det tar tid. Så av de som jobbar inom den sociala sektorn krävs det framför allt tålamod, empati, mod, styrka och vilja att hjälpa och stöda människor i olika livssituationer.

KÄLLFÖRTECKNING

Aaltonen, Marjo & Ojanen, Tuija & Vihunen, Riitta & Vilén, Marika. 2003, Ungdomstiden. Utbildningsstyrelsen, 451 s.

Angelin Anna. 2009, Den dubbla vanmaktens logik: en studie om långvarig arbetslöshet och socialbidragstagande bland unga vuxna. Lund: Socialhögskolan, Lunds universitet, 306s. Tillgänglig: <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOId=1504320&fileOId=1504325> Hämtad 3.4.2012

Askheim, Ole Petter & Starrin, Bengt. 2007, Empowerment i teori och praktik. 1 uppl., Sverige Gleerups utbildning AB, 234 s.

Frisen, Ann & Hwang, Philip. 2006, Ungdomar och identitet. 1 utgåvan., Stockholm 239 s.

Giddens, Anthony. 2007, Sociologi. Upplaga 4:1, Kambridge: Studentlitteratur, 743 s.

Hämäläinen, Juha & Kurki, Leena. 1997, Sosiaalipedagogiikka. Söderström, 254 s.

Jacobsen, Dag Ingvar. 2007, Förståelse, beskrivning och förklaring. Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete. Upplaga 1:5, Norge: Studentlitteratur, 316 s.

Julkunen, Ilse. 2002, Being young and unemployed, Reactions and Actions in Northern Europe. Svenska social och kommunalhögskolan, 202 s.

Julkunen, Ilse. Handbook of youth unemployment and marginalization, 2009:157-164

Lalander, Philip & Johansson, Thomas. 2012, Ungdomsgrupper i teori och praktik. Lund: Studentlitteratur AB, Lund 300s.

Madsen, Bent. 2001, Socialpedagogik, Socialpedagogens egen allsidiga bildning. Lund: Studentlitteratur 244 s.

Marklund, Staffan. 2000, ARBETSLIV och HÄLSA. Arbetslivsinstitutet, 424s.

Moula, Alireza. 2009, Empowermentorienterat socialt arbete. Lund: Studentlitteratur 267s.

Myrskylä, Pekka. 2012, Hukassa – keitä ovat syrjäytyneet nuoret? Elinkeinoelämän valtuuskunta. Tillgänglig: <http://www.eva.fi/wp-content/uploads/2012/02/Syrjaytyminen.pdf> Hämtad 18.11.2012

Ruotsalainen, Seppo. 1998, Työttömyys ja työttömyysturva. Kelan tutkimus ja kehitysyksikkö, 170 s.

Statsrådet: Regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering. 22.6.2011. Tillgänglig: <http://statsradet.fi/hallitus/hallitusohjelma/pdf/fi332892.pdf>, Hämtad 1.3.2012

Sveps Ungdomsverkstad, Tillgänglig <http://www.sveps.fi/> Hämtad 10.10.2012

Tilastokeskus, Työttömyys väheni vuonna 2011. Julkaistu: 26.1.2012. Tillgänglig: http://www.stat.fi/til/tyti/2011/tyti_2011_2012-0126_tie_001_fi.html. Hämtad 16.2.2012

BILAGA 1

INTERVJUGUIDE

Jag använder denna intervjuguide som stöd för intervjun som jag har med mina intervjuobjekt. Jag vill kartlägga hurdant utbud det finns på stödjande verksamhet för unga vuxna som är arbetslösa.

1. Bakgrundsfrågor

Hur många år har du jobbat med unga vuxna som är arbetslösa och/eller utan studieplats?

Hurdan utbildning har du?

Varför har du valt att jobba med ungdomar och arbetslöshet?

Hurdana utbildningar ordnas det för er som jobbar med unga vuxna och arbetslösa?

2. Praktikanter

Hur når du dina praktikanter?

Hur ser er praktikantgrupp ut?

Hur tror du att den unga påverkas av arbetslöshet?

Vilka långvariga konsekvenser kan arbetslöshet orsaka hos den unga?

3. Beskrivning av arbetet

Vilka är dina arbetsuppgifter?

Hur hjälper du de unga som är utan arbetsplats eller studieplats?

Hurdant samarbete har Sveps med andra aktörer i huvudstadsregionen?

Vad går det första mötet ut på som du har med den unga?

- Hur fortsätter arbetet med den unge efter första träffen?
- Hur och när avslutas arbete med den unga?

Hurdana utmaningar finns det i ditt jobb? Med tanke på processen som ni genomgår med de unga som är arbetslösa så hurdant stöd skulle du önska av andra partner?

BILAGA 2

INFORMATIONSBREV

Bästa mottagare

Jag heter Charlotta Varis och studerar till socionom på Yrkeshögskolan Arcada. Jag skriver på mitt examensarbete och syftet med mitt arbete är att kartlägga hur man når och hjälper unga som blivit utan studieplats eller arbetsplats. Målet med undersökningen är att få en djupförståelse av arbetet som man gör för att stöda de unga vuxna som är utan arbetsplats eller studieplats.

Om du bestämmer dig att delta i undersökningen så vill jag påminna dig om att det är frivilligt och du får avbryta deltagandet när som helst. Du har även rätt att låta bli att svara på vissa frågor om du så vill. Du kommer att vara anonym i undersökningen. Intervjuerna kommer att ske efter att vi hittat en tidpunkt som passar dig och intervjun kommer att ta högst 1 timme.

Jag kommer att bilda in intervjun vid ert medgivande. Endast jag och min handledare kommer att ha tillgång till intervjuerna. Jag kommer att kontakta dig angående intervjun inkommande vecka. Om du har frågor kan du kontakta mig eller min handledare.

Socionom Studerande

Handledare

Charlotta Varis

Carina Kiukas

Tel. 045 6515286

Tel. 0207 699 536

E-post: charlotta.varis@arcada.fi

E-post: Carina.kiukas@arcada.fi

BILAGA 3

FORMULÄR FÖR INFORMERAT SAMTYCKE

Jag deltar i forskningen vars syfte är att undersöka hur man når och hjälper finlands-svenska ungdomar i huvudstadsregionen som blivit utan studieplats eller arbetsplats.

( ) Jag ger mitt samtycke i att vara med i Charlotta Varis undersökning gällande hennes examensarbete som handlar om unga vuxna och arbetslöshet. Jag tillåter att intervjun bandas in och att det får göras anteckningar under intervjun. Jag är medveten om att jag får avbryta intervjun när som helst och att det är frivilligt att delta i undersökningen.

Jag har fått tillräckligt med information om undersökningen och bekräftar mitt deltagande i undersökningen.

( ) Jag ger inte mitt samtycke

Datum och Ort.....

Underskrift.....

Namnförtydligande.....